

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

Du som deltar i ett program på Arbetsförmedlingen kan få ersättning i form av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Om du har fyllt 25 år eller uppfyller villkoren för a-kassa så får du aktivitetsstöd annars får du utvecklingsersättning. Här kan du läsa om vad som gäller för båda förmånerna.

Vad är aktivitetsstöd och utvecklingsersättning?

Vad är utvecklingsersättning?

Om du har fyllt 18 år men inte 25 år och inte uppfyller villkoren för a-kassa, kan du få utvecklingsersättning om du deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Uppfyller du villkoren för a-kassa får du aktivitetsstöd.

Du får utvecklingsersättning högst fem dagar i veckan. Du betalar ingen skatt på utvecklingsersättningen och den är inte pensionsgrundande, semestergrundande eller sjukpenninggrundande.

Vad är aktivitetsstöd?

Om du har fyllt 25 år eller om du uppfyller villkoren för att få a-kassa, kan du få aktivitetsstöd om du deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Du får aktivitetsstöd högst fem dagar i veckan. Du betalar skatt på aktivitetsstödet och det är pensionsgrundande men inte semester- eller sjukpenninggrundande.

Vilka program kan jag få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning för?

Du kan få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning om du går i ett arbetsmarknadspolitiskt program. De programmen är:

- Jobb- och utvecklingsgarantin
- Arbetsmarknadsutbildning
- Arbetspraktik
- Stöd till start av näringsverksamhet
- Jobbgaranti för ungdomar
- Förberedande insatser
- Arbetslivsintroduktion
- Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Hur gör jag för att få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning?

Du får ersättning för de dagar du har deltagit i programmet eller har varit helt frånvarande av en anledning som ger rätt till ersättning. En gång per månad ska du skicka in en försäkran *Försäkran – aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning (FK5057)* till Försäkringskassan. Fyll i blanketten på Försäkringskassans webbplats www.forsakringskassan.se eller beställ den genom att ringa Försäkringskassans telefon för självbetjäning 020-524 524. På försäkran ska du redovisa din närvaro och de dagar som du har varit helt frånvarande från programmet.

Hur mycket får jag i utvecklingsersättning?

Du som har gymnasieexamen får 141 kronor per dag om du deltar i ett program på heltid.

Du som inte har gymnasieexamen får 48 kronor per dag om du deltar i ett program på heltid. Den 1 juli det år du fyller 20 år höjs din ersättning till 141 kronor per dag.

Utvecklingsersättning är skattefri.

Du får mindre utvecklingsersättning om ditt program är på deltid.

Hur mycket får jag i aktivitetsstöd?

Hur mycket du får i aktivitetsstöd beror på om du uppfyller villkoren för a-kassa och hur många dagar med a-kassa och aktivitetsstöd som du har förbrukat. Aktivitetsstödet storlek minskas i regel om ditt program inte är på heltid och om du har andra ersättningar eller inkomster.

Du som får aktivitetsstöd får ett brev hem där det står hur mycket pengar du får. Om du vill veta mer om hur vi räknar fram aktivitetsstödet kan du läsa det här under.

Om du uppfyller villkoren för a-kassa

Om du uppfyller villkoren för a-kassa beräknas ditt aktivitetsstöd utifrån vad du skulle ha fått i a-kassa. Du kan få högst 680 kronor och lägst 320 kronor per dag i aktivitetsstöd om du deltar i ett program på heltid.

Dagarna med aktivitetsstöd räknas av från de dagar du skulle ha fått ersättning från a-kassan.

Aktivitetsstöd minskas med tiden

Ditt aktivitetsstöd minskas ju fler dagar du får ersättning.

- Dag 1–200 av a-kassans ersättningsperiod får du högst 80 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 201–300 får du högst 70 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 301 och framåt får du högst 65 procent av den fastställda dagsförtjänsten.

Är du förälder till ett barn under 18 år minskar ersättningen långsammare

- Dag 1–200 får du högst 80 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 201–450 får du högst 70 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 451 och framåt får du högst 65 procent av den fastställda dagsförtjänsten.

Särskilda regler för dig som är under 25 år när du börjar i programmet

Om du är under 25 år gäller andra regler för de tre ersättningsnivåerna.

- Dag 1–100 av a-kassans ersättningsperiod får du högst 80 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 101–200 får du högst 70 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 201 och framåt får du högst 65 procent av den fastställda dagsförtjänsten.

Är du förälder till ett barn under 18 år minskar ersättningen långsammare

- Dag 1–200 får du högst 80 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 201–300 får du högst 70 procent av den fastställda dagsförtjänsten.
- Dag 301 och framåt får du högst 65 procent av den fastställda dagsförtjänsten.

Om du inte uppfyller villkoren för a-kassa

Om du inte uppfyller villkoren för a-kassa får du 223 kronor per dag i aktivitetsstöd om du deltar i ett program på heltid.

Deltar du i jobb- och utvecklingsgarantin får du aktivitetsstöd som längst under 450 dagar. Har du fått utvecklingsersättning tidigare räknas de dagarna in.

Du kan få högre aktivitetsstöd om du går med i a-kassan eller Alfa-kassan

Alfa-kassan är en a-kassa som är öppen för alla oavsett bransch. Genom att anmäla dig till Alfa-kassan eller bli medlem i en a-kassa kan du som uppfyller villkoren höja ditt aktivitetsstöd till minst 320 kronor per dag om du deltar i program på heltid. Blanketter för att anmäla dig till Alfa-kassan hittar du hos Arbetsförmedlingen. Du ska

meddela Arbetsförmedlingen om du anmäler dig till Alfa-kassan eller blir medlem i en a-kassa. Mer information om Alfa-kassan hittar du på www.alfakassan.se.

Om du är ung med funktionsnedsättning

Om du är ung med en funktionsnedsättning och har deltagit i ett program i 12 månader har du rätt till aktivitetsstöd med lägst 475 kronor per dag om du deltar i ett program på heltid. Läs mer om funktionsnedsättning och program på www.arbetsformedlingen.se.

Uppgifter till din a-kassa påverkar ditt aktivitetsstöd

Är du medlem i en a-kassa men inte har fått ersättning från a-kassan eller aktivitetsstöd på 25 veckor eller mer behöver du skicka in vissa uppgifter till din a-kassa. Kontakta din a-kassa för att få information om vilka uppgifter du behöver skicka in.

För att Försäkringskassans beräkning av ditt aktivitetsstöd ska bli riktig är det viktigt att du lämnar dina kassakort för tiden innan du börjar i programmet till a-kassan så snart som möjligt.

Om du inte betalar avgiften till a-kassan

Om du inte betalar din avgift till a-kassan kan det innebära att du inte längre uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning. Får du mer aktivitetsstöd än du har rätt till på grund av att du har slutat betala avgiften till a-kassan kan du bli skyldig att betala tillbaka.

Dina inkomster kan påverka aktivitetsstödet

Har du inkomster i form av något av följande kan ditt aktivitetsstöd minskas

- sjukersättning eller aktivitetsersättning
- allmän ålderspension
- särskilt pensionstillägg
- särskild efterlevandepension
- tjänstepension
- livränta från arbetsskadeförsäkringen
- föräldrapenning
- rehabiliteringspenning
- lön eller andra anställningsförmåner, till exempel avgångsvederlag
- studiehjälp, studiemedel eller TUFF-ersättning från Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Du kan inte få aktivitetsstöd samtidigt som du får etableringsersättning.

Exempel på inkomster som inte minskar aktivitetsstödet

Du får ha vissa inkomster utan att ditt aktivitetsstöd minskas. Det gäller bland annat om du har inkomst av

- löneutfyllnad mellan aktivitetsstödet och din tidigare lön
- bostadstillägg
- boendetillägg
- vårdbidrag
- handikappersättning
- premiepension till efterlevande
- livränta från privata försäkringar
- utbetalning från privat pensionssparande

Aktivitetsstöd och vårdnadsbidrag

Du kan inte få vårdnadsbidrag samtidigt som du eller den andra föräldern får aktivitetsstöd.

Vanliga frågor

Vad gör jag om jag blir sjuk?

Om du blir sjuk ska du anmäla det första dagen till Försäkringskassan och till Arbetsförmedlingen. Om du har en annan programanordnare än Arbetsförmedlingen ska du anmäla dit också.

Till Försäkringskassan kan du anmäla dig på www.forsakringskassan.se eller på vår Självbetjäning med telefon på 020-524 524. När du sjukanmält dig får du en blankett från Försäkringskassan hemskickad.

Om du är sjuk i mer än 7 kalenderdagar ska du lämna in ett läkarintyg för att kunna få ersättning.

Vad gäller om jag blir sjuk?

Första dagen du är sjuk och inte deltar alls i programmet, är en karensdag. Det innebär att du inte får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning för den dagen.

Försäkringskassan bedömer om du har rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning på samma sätt som sjukpenning. Det betyder att du

får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning om din förmåga att delta i programmet är nedsatt på grund av sjukdom.

Om du arbetar vid sidan av ditt program kan du också ha rätt till sjuklön från arbetsgivaren i början av sjukperioden.

Du kan inte få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning om du är frånvarande från ditt program för att delta i en förebyggande behandling.

Vad gäller om mitt barn blir sjukt (VAB)?

Om du är hemma och vårdar ditt sjuka barn (VAB) hela dagar kan du få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning för de dagarna. Du får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning enligt samma regler som gäller för tillfällig föräldrapenning. För att få pengar när du vabbar ska du skicka in någon av följande blanketter:

- *Försäkrans aktivitetsstöd/utvecklingsersättning vid tillfällig vård av barn (FK6420).*
- *Försäkrans aktivitetsstöd/utvecklingsersättning vid tillfällig vård av barn – överlåtelse (FK6422).*

Alla blanketter hittar du på www.forsakringskassan.se. Du kan också beställa från vår självbetjäning per telefon på telefonnummer 020-524 524.

Vad gäller om jag arbetar?

Om du arbetar en dag i stället för att delta i ditt program får du ingen ersättning för den dagen. Arbetar du i stället för att delta i programmet en del av en dag så minskas ditt aktivitetsstöd.

Om du arbetar vid sidan av programmet minskas inte ditt aktivitetsstöd.

Vad gäller om jag ska få barn eller ska adoptera?

Du kan få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning under 10 dagar i samband med barns födelse eller adoption. För att få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning ska du fylla i blanketten *Försäkrans aktivitetsstöd/utvecklingsersättning i samband med barns födelse/adoption (FK6424).*

Vad gäller om jag ska vårda en närstående?

Om du inte deltar alls i programmet för att du vårdar en närstående bedömer Försäkringskassan din rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning på samma sätt som vi bedömer rätten till närståendepenning.

Vad gäller om jag är smittbärare?

Om du är helt frånvarande från programmet på grund av att du är smittbärare bedömer Försäkringskassan din rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning på motsvarande sätt som vi bedömer rätten till smittbärapenning.

Kan jag vara ledig från programmet?

Nej, normalt sett kan du inte vara ledig från programmet.

Men du kan få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning vid kortare ledighet för enskild angelägenhet av vikt. Ledigheten ska beviljas av Arbetsförmedlingen eller den som anordnar ditt program. I regel kan du som mest vara ledig i tre dagar och få ersättning.

Du kan också behålla aktivitetsstödet eller utvecklingsersättningen om du går en utbildning och utbildningsanordnaren gör ett uppehåll i sin verksamhet under perioden juni-augusti. Som mest kan du få ersättning under 10 dagar vid ett sådant tillfälligt uppehåll.

Tillfälligt uppehåll om du deltar i jobb- och utvecklingsgarantin

Om du deltar i programmet jobb- och utvecklingsgarantin och har ett tillfälligt uppehåll i dina aktiviteter kan du ha rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Det är Arbetsförmedlingen som avgör vad som är ett tillfälligt uppehåll.

Som mest kan du få ersättning under 20 dagar per tolv månadersperiod vid sådana tillfälliga uppehåll. En tolv månadersperiod börjar räknas från programmets startdatum. Har du anvisats till flera programperioder i en följd börjar tolv månadersperioden vid den första programperiodens startdatum. Det är Arbetsförmedlingen som avgör vad som är ett tillfälligt uppehåll.

När betalas pengarna ut?

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning betalas ut månadsvis i efterskott. Det finns inga fasta utbetalningsdagar. I regel betalar Försäkringskassan ut pengarna 14 dagar efter att din försäkrans har kommit in. Pengarna sätts normalt in på ett bank- eller plusgirokonto. På Mina sidor på www.forsakringskassan.se kan du anmäla ett konto. Du kan även anmäla konto på din försäkrans.

Du kan själv bestämma när pengarna ska betalas ut

Första gången du skickar in din försäkrans kan du bestämma ungefär när du ska få dina pengar. Du kan fylla i en kortare period än en månad och på så sätt påverka när du får pengar. Du kan bara påverka din period första gången.

Exempel

Anna börjar ett program den 1 januari. Eftersom hon vill ha sitt aktivitetsstöd innan den 28 varje månad så skriver hon perioden 1–11 januari på sin första försäkrans och skickar in den. Det tar 3 dagar i posten och den kommer in till Försäkringskassan den 14 januari. Eftersom det tar 14 dagar innan utbetalning så får Anna sina pengar den 28 januari. I februari kan Anna inte påverka sin utbetalning utan hon fyller i perioden 12 januari till 11 februari och får pengarna den 28 februari.

Om du får en ny anvisning till samma eller ett annat program i direkt anslutning till en tidigare programperiod fortsätter de månadsvisa utbetalningarna utan att du får välja en ny kortare uppgiftsperiod.

Arbetslivsintroduktion

Om du inte längre kan få ersättning från sjukförsäkringen och istället ska börja på arbetslivsintroduktion så gäller lite andra regler för när du får dina pengar.

När betalas pengarna ut?

Om du börjar den 1–20:e i en månad får du pengarna omkring den 27:e samma månad. Om du börjar den 21–31 får du i regel pengar i början på nästa månad. Du behöver inte lämna in någon försäkrans för den första utbetalningen, men innan du kan få nästa utbetalning måste du ha lämnat in en försäkrans för de dagar som du redan har fått utbetalt.

Efter första utbetalningen får du pengarna omkring den 27:e varje månad.

Du kan välja att få pengarna efter att du har skickat in försäkrans. Ring Försäkringskassan för att ta reda på hur.

Försäkringskassan prövar i efterhand

Eftersom du får utbetalningen i förskott kan det bli så att du får för mycket pengar, om du till exempel är ledig eller frånvarande från arbetslivsintroduktionen. Om du har fått för mycket pengar kommer vi att skicka ett återkrav till dig.

Efter arbetslivsintroduktionen

För att du ska få dina pengar så snabbt som möjligt när du börjar ett nytt program i direkt anslutning till arbetslivsintroduktionen handlägger Försäkringskassan din första försäkrans snabbare och gör i regel utbetalning sju dagar efter att din närvaroförsäkrans har kommit in.

Du har även möjlighet att fylla i dina två första närvaroförsäkrans med en kortare period än en månad. Detta för du ska slippa vänta så länge på dina pengar.

Övrig information**Skatt för dig som är egen företagare**

Försäkringskassan gör skatteavdrag även om du är egen företagare med F-skattsedel. Om du har FA-skatt och vill åberopa din F-skatt ska du göra det skriftligt till oss. I januari får du en kontrolluppgift. På kontrolluppgiften finns uppgifter om hur mycket Försäkringskassan har betalat ut till dig under året i dagersättning (sjukpenning, aktivitetsstöd med mera) och hur mycket skatt som har dragits av.

Sjukpenninggrundande inkomst

Den sjukpenninggrundande inkomst du har rätt till när du börjar i ett program får du behålla så länge du deltar i programmet. Men under tiden du deltar i ett program kan du inte få någon ersättning som är grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten, med undantag för föräldrapenning och rehabiliteringspenning. När du avslutar eller avbryter programmet måste du som är arbetslös direkt anmäla dig på Arbetsförmedlingen för att få behålla din sjukpenninggrundande inkomst.

Du som har inkomster av arbete vid sidan av ditt program kan få sjukpenning, tillfällig föräldrapenning och andra ersättningar beräknade på den inkomsten. Ändras din arbetsinkomst när du deltar i programmet, ska du anmäla det till Försäkringskassan när du ansöker om sjukpenning eller någon annan ersättning.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kontrollerar

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen genomför stickprovskontroller, riktade kontroller och slumpmässiga kontroller av närvaro, frånvaro och frånvarooanledningar. Den som anordnar programmet som du deltar i är skyldig att lämna uppgifter om din närvaro och frånvaro när Försäkringskassan begär det.

Försäkringskassan kontrollerar även de uppgifter som du lämnar. Det kan gälla inkomst, frånvaro från arbete, civilstånd eller var du bor. Vi har informationsutbyte med andra myndigheter och samkör våra register med uppgifter från bland andra CSN, arbetslöshetskassorna och Skatteverket. Att medvetet lämna felaktiga uppgifter eller låta bli att anmäla förändringar som kan påverka rätten till ersättning kan vara brottsligt. Försäkringskassan polisanmäler alla misstänkta bidragsbrott.

Mer information

Faktablad är inte lagtext i ämnet.

På försäkringskassans webbplats, www.forsakringskassan.se kan du enkelt och snabbt sköta en del ärenden med hjälp av våra självbetjäningstjänster. Du kan till exempel sjukanmäla dig, fylla i närvaroförsäkringen och ändra konto. På vår telefon för självbetjäning 020-524 524 kan du beställa intyg, blanketter och broschyrer. Du kan också göra vissa anmälningar.

Tänk på att du även kan hitta mer information på www.arbetsformedlingen.se och på din a-kassas webbplats.